Yesteryear

CARO CLAIRE BURKE

Yesteryear

Vertaald door Thijs van Nimwegen
en Arjaan van Nimwegen

INDIGO

De vertalers ontvingen voor deze vertaling een projectsubsidie
van het Nederlands Letterenfonds

Nederlands letterenfonds
dutch foundation for literature

Eerste druk 2026
Achtste druk 2026

Oorspronkelijke titel *Yesteryear*. Uitgeverij Alfred A. Knopf,
imprint van Penguin Random House LLC, New York
© 2026 Caro Claire Burke LLC
© 2026 Nederlandse vertaling Thijs van Nimwegen en Arjaan van Nimwegen /
Indigo

Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave
is uitdrukkelijk niet toegestaan.
*All rights are reserved, including those for text and data mining,
AI training and similar technologies.*

Omslagontwerp Jo Thomson
Omslagbeeld *schilderij* © Agnew's, Londen / Bridgeman Images;
vrouw © Stocksy
Omslagbewerking bij Barbara
Foto auteur © Riley Haakon
NUR 330
ISBN 9789028454040
www.indigoboeken.nl
Indigo maakt deel uit van Park Uitgevers

FSC www.fsc.org
MIX
Papier | Ondersteunt verantwoord bosbeheer
FSC® C004472

DEEL EEN

HET VERLEDEN

Dit is de laatste dag van het leven dat ik me had voorgesteld.

Ik werd zoals gewoonlijk twee minuten voor mijn wekker afging wakker. 5 uur 58 en *bing*: ogen wijdopen, klaar om de dag te begroeten. Ik heb nooit moeite gehad met 's morgens wakker worden. Ik heb van mijn leven nog nooit de *snooze*-knop gebruikt. Nuchter zijn helpt. Ik drink niet. Discipline helpt ook. Ik ben geboren met een enorme lading discipline, ik zit er praktisch boordevol mee; dat is denk ik de reden dat ik in mijn leven nooit zoveel problemen heb gehad met wat dan ook. Niet met het moederschap, het huwelijk, niet met het bedrijf dat ik heb opgebouwd. Niet met mijn toewijding aan Hem. Voor mij leek het allemaal een reeks taken die ik elke dag moest verrichten op de juiste tijd en in de goede chronologische volgorde. Ik weet dat het voor anderen niet zo makkelijk is, maar voor mij eigenlijk wel.

Daarom mochten al die vreemden me zo graag.

Daarom, en om het geld. Geld hielp absoluut ook.

Het was winter. Januari. Er was net een koufront de bergpas in getrokken. Naast mijn slaapkamerraam stond de radiator hete lucht uit te walmen. Buiten was de lucht doods diepzwart en dat zou nog een paar uur zo blijven. Onze boerderij lag genesteld in de golvende graslanden tussen twee bergruggen in Idaho, wat betekende dat we in de wintermaanden de zon pas om een uur of negen zagen. Acht kilometer rijden over een lange, slingerende zandweg. Er vlogen zelfs geen vliegtuigen over.

In het donker luisterde ik naar het verre loeien van Sassafras, onze geliefde melkkoe. Aan de hoogte en toon van haar gekreun

kon ik horen dat mijn man Caleb haar aan het melken was. Precies op tijd. Die man deugde.

Voor hij me kende had mijn man geen discipline. Hij was de jongste van vijf zonen, de kleinste uit het nest van een Amerikaanse dynastie. Zijn vader was de laatste senator in een lange reeks van senatoren, op dat moment in de race voor het presidentschap (driemaal is scheepsrecht!); zijn moeder was huisvrouw en had het grootste deel van haar leven weggespoeld met chardonnay. Samen hadden ze, door een bijna fatale combinatie van vaderlijke verwaarlozing en moederlijke sympathie, Caleb grootgebracht tot een zwakke, lieve, verwende jongen. Maar het enige dat meer waard is dan iemand met goddelijke trekjes is iemand die bereid is om te leren, en mijn echtgenoot, díé man dus, was bereid om te leren.

En wie was ik?

Een onberispelijke christenvrouw. De manische, feeërieke Amerikaanse droomvrouw uit de diepste, duisterste fantasieën van dit land. De moeder die elke vrouw wilde zijn en de echtgenote die iedere man thuis wilde aantreffen. Net als een non in een pornofilm sloeg het nergens op, maar verdomd, ook dit werkte.

Ik heet Natalie Heller Mills, en ik was volmaakt geschikt voor het leven.

In de stiltes tussen Sassafras' bijna menselijke genotskreunen (soms grapte ik online dat mijn man een rundermaîtresse had, *ha ha!*), kon ik het verre gekakel uit de kippenren horen, dat meditatieve *toktoktoktoktok* dat de achtergrondruis van onze boerderij was. Ik hield van onze kippen. Ze waren zo tam als honden, zo ongevaarlijk als peutertjes. Soms ging ik zomaar naar de ren, gewoon om bij ze te zitten. Ik vond het fijn om hun zijdezachte nekjes te strelen en liet ze zachtjes pikken naar de zaadjes in mijn handpalmen.

We zouden ze binnenkort gaan slachten. In het donker liep het water me in de mond. Ik smachtte de laatste tijd naar verse

kippensoep. Als je die eenmaal zelf gemaakt hebt, smaakt die troep uit de winkel ranzig.

Door de kier van mijn slaapkamerdeur klonk jongetjesgegiechel. De kinderen zaten verderop te ontbijten. Ik deed mijn ogen dicht en voelde de ritmes van mijn huis als een hartslag. Nanny Louise – *een godsgeschenk voor ons gezin* – stond aan het fornuis pannenkoeken te bakken. Producent Shannon – *mijn rechterhand* – stond aan het aanrecht en installeerde de videoapparatuur voor een lange werkdag. Stetson en Samuel – *mijn lieve knulletjes* – zaten aan tafel lamlendig elkaar te duwen en te trekken. Clementine – *mijn oudste, het meisje dat me tot moeder had gemaakt* – zat aan het hoofd van de tafel een boek te lezen en lette niet op haar broers. Nanny Aimee – *onze onderbevelhebber* – was achter in het huis bezig de kleintjes te wekken, kuste hun slaperige oogleden om mijn twee peuters zachtjes de dag binnen te voeren. Een ervan bracht ze naar de keuken, ze droeg haar over aan Nanny Louise en ging terug om de andere te halen.

Ik sloot mijn ogen en fluisterde mijn dagelijks dankgebed tot de Heer voor alles wat Hij me geschonken had.

Dank U, Vader, voor Caleb. Dank U voor de Erfenis. Dank U voor Clementine, Samuel, Stetson, Jessa, Junebug en het engeltje dat we nog geen naam hebben gegeven.

Mijn hand schoof intuïtief naar mijn buik en bleef rusten ter hoogte van de bolling. Ik was tweeëndertig jaar. Zes maanden zwanger van ons zesde kind. Het was tot dan toe mijn gemakkelijkste zwangerschap – al waren al mijn zwangerschappen betrekkelijk soepel verlopen. Ik was een geboren moeder. Nooit voelde ik me meer met Hem verbonden dan wanneer het mijn opdracht was een van Zijn scheppingen te dragen.

(Begrepen wat ik bedoel? Mooi zo.)

Onder mijn handpalm rolde mijn kleine meid langzaam op haar zij. Mijn zeeschepseltje. Ik hield zoveel van haar.

Dank U dat U waakt over onze dieren, Heer, en dank U dat U ons deze week de vijf miljoenste volger op Instagram hebt bezorgd. We

komen nog maar een paar zielen tekort voor het miljoen op YouTube, Heer. Slechts door Uw wil heb ik zoveel harten en geesten kunnen bereiken. In Uw naam werk ik om Uw waarheid te verkondigen.

Er kwam een golf van misselijkheid opzetten en ik leed in stilte. Soms werd ik er gewoon beroerd van hoe volmaakt mijn leven was en hoe goed ik erin was.

Op het nachtkastje pruttelde mijn telefoon wakker. Ik stak mijn hand uit, legde hem het zwijgen op, sloeg de lakens weg en stond op.

We hadden niet altijd zoveel personeel gehad. De eerste paar jaar waren het wij, de kinderen en de boerderij geweest. Toen ik zwanger werd van mijn vierde, namen we Nanny Louise aan. Toen ik mijn vijfde verwachtte, nam ik Nanny Aimee aan, en kort daarna namen we producent Shannon aan. Wat we nu aan personeel hadden was voorlopig meer dan genoeg. Zo was ik in staat om de hele dag door op elk moment erbij te zijn met mijn kinderen en volgers, precies zoals ik het wilde. Zo gaat dat als je tegelijk moeder, echtgenote en influencer bent: het is eigenlijk net alsof je tegelijk drie baby's aan de borst hebt. Alsof je drie minnaars tegelijk aan het verleiden bent.

Waarom komt al het personeel dat je achter de schermen hebt nooit in beeld?

'We houden van onze mensen alsof ze familie zijn, dus we doen ons best om hun privacy te bewaken, net zoals ze willen. Ik zou het mezelf nooit vergeven als ze door mijn sociale media op een of andere manier in de problemen zouden komen.'

Toen ik de keuken binnenkwam stond producent Shannon in de hoek te rommelen met een statief en zaten mijn vier oudste kinderen aan tafel te ontbijten, allemaal in een dikke wollen trui. Nanny Louise hielp Jessa van drieënhalf en schonk sinaasappelsap in haar glas.

'Dat kan ik zelf,' zeurde Jessa.

Nanny Louise, die ook ons thuisonderwijs verzorgde, knikte en zei: 'Natuurlijk kun jij dat. Kijk maar, je doet het toch ook? Helemaal zelf. Grote meid.'

Jessa grijnsde; de mondelinge verklaring van haar zelfstandigheid was genoeg om haar te doen vergeten dat Nanny Louises hand het glas nog steeds vasthield. 'Grote meid,' echode ze. Nanny Louise kantelde het glas en de kleine meid dronk gulzig. Ik keek het goedkeurend aan terwijl de pulp over haar kin droop. Het was zelf geperst sap. Later die week zou de tutorial online gaan.

'Goeiemorgen,' begroette ik de kamer. Vijf hoofden draaiden zich naar me toe. Een kwetterkoortje van *Morgen, Mama*, kwam als antwoord.

Ik maakte een rondje om de tafel, kuste alle perfecte wangetjes, streelde alle perfecte hoofdjes. Al mijn kinderen, ook de jongens, hadden lang haar. De meisjes leken op mij: sproeten, smalle gezichten, donker haar, een uitdrukking van doordringende ernst. Als je een van ons zou betrappen op een pruilgezicht, zou dat zomaar beelden kunnen oproepen van een zestiende-eeuwse martelares in hongerstaking. De jongens leken allebei op Caleb: blozende wangen, brede grijns vol tanden. Als ze in een groepje liepen (wat ze vaak deden; de jongens waren gek op Caleb) deden ze me denken aan een drietal politici in ganzenpas, speurend of er ergens een baby te kussen viel.

Ik lette zelden op de verschillen tussen de kinderen. Zowel de meisjes als de jongens praatten hetzelfde, lachten hetzelfde. Hun kleding was een regenboog van neutrale kleuren. Dezelfde olijfkleurige, beige en oker lading werd al meer dan tien jaar over onze groeiende stamboom uitgestort.

Geweldig toch hoelang goed katoen het uithoudt.

Ik liep naar mijn twee jongens, Stetson en Samuel. Stetson was acht jaar, een vol jaar jonger dan Samuel, maar sinds de laatste zomer waren de jongens even lang en even zwaar. Met

hun haar tot op hun schouders en doordat ze alles – hollen, spelen, karweitjes doen, eten in hun mond proppen – in onbeholpen eendracht deden, deden ze me denken aan een span gedresseerde paarden.

Ik legde op elk hoofd een hand terwijl ze met jongetjeseetlust hun cornflakes aten, en voelde hun schedels onder mijn handpalmen draaien als woest scharnierende heftrucks. 'Wat staat er vandaag op het programma, jongens?'

'Nieuwe omheining bouwen voor Sassafras,' zei Stetson met volle mond.

'Mmm,' zei ik. 'Niet niks. Papa helpt vast wel graag.'

'Papa zei dat ik het spijkerpistool kon gebruiken.'

Samuel gaf Stetson een duw, waardoor de lepel met cornflakes uit zijn hand schoot en op de vloer kletterde. 'Ík ben aan de beurt voor het spijkerpistool.'

'Dan gebruiken jullie allebéí het spijkerpistool,' zei ik. 'Nanny Louise…?'

Ze knikte, veegde de pulp van Jessa's wangen en kin en stond op om af te ruimen.

Er waren mensen die niet geloofden dat mijn lieverds zo meegaand waren als ze online leken. Dit is absoluut niet hun echte leven!!! schreven de Kwaaie Vrouwen. (Zo noemde Caleb ze. De Kwaaie Vrouwen.) Waarop mijn antwoord natuurlijk helemaal niks was. De belangrijkste taak van een moeder is haar kinderen te beschermen tegen de wereld. Het was helemaal niet nodig dat een of ander zuur wijf in Manhattan zou zien hoe gewelddadig Samuel kon zijn tegen zijn broer (en zelfs soms zijn zusjes), niet nodig dat ze getuige was van Stetsons dagelijkse woede-uitbarsting over rekenen (ik was dol op die jongen, maar hij is niet gezegend met de steun van een stel hersenen). Als de Kwaaie Vrouwen een tekortkoming in een van mijn kinderen zouden ontdekken, zouden ze dol van bloeddorst worden. Ze zouden er ook kapot van zijn. Ze beseften het zelf natuurlijk niet, maar zij hadden mij net zo hard nodig als ik hen. Het was een symbio-

tische relatie. Ik was een haai en zij waren vijf miljoen visjes die knabbelden aan het voedsel op mijn buik.

Sukkeltjes. Ze wilden me zo graag verslinden. Ze hadden geen idee dat ik het was die ze in leven hield.

Hoe voelt het om te beseffen dat miljoenen mensen op de wereld intieme details over je kinderen kennen?

'Ik laat alleen zorgvuldig gekozen momenten uit het leven van mijn kinderen zien. En bovendien hebben ze geen van allen toegang tot de socials – je kent de studies toch wel? Over wat schermtijd aanricht bij het kinderbrein? Als je het mij vraagt zijn kinderen veel beter af in dit gezin, waar ze een enkele keer te zien zijn in video's van mij, dan in een ander gezin waar ze dag en nacht naar hun iPad staren. Echt, ik meen het.' Meelevend geluidje. 'Het is een epidemie. Zo treurig. Dát moet je eens onderzoeken.'

'Je bent vroeg op,' zei ik tegen producent Shannon terwijl ik mijn koffie inschonk.

'Kon niet slapen,' zei ze. Bozig draaide ze een van de knoppen van de camera heen en weer. Toen Shannon op de boerderij kwam was ze negentien jaar, was ze gestopt met haar studie aan Barnard College, had ze roze haar en een neusring en was bereid om professioneel te werken tegen een studentenloontje. Ze was nu eenentwintig. De neusring was gebleven, het roze haar had plaatsgemaakt voor haar natuurlijke bruin. Ik wist niet of dat een teken was van een verschuiving in haar persoonlijke identiteit dan wel de praktische aanvaarding van de realiteit van het leven op een uur rijden van de dichtstbijzijnde stad. Je hebt niet bepaald veel mogelijkheden als het om professionele haarstylisten gaat in de buurt van een boerenbedrijf van tweehonderd hectare.

Ik zweeg even en zei toen fijngevoelig: 'Heb je weer van die dromen?'

Ze keek me aan. 'Wie heeft je daarover verteld?'

In die dromen stond Shannon op de heuvel vlakbij te kijken hoe de boerderij tot op de grond afbrandde. Het huis, de kippenren, de tuinen, allemaal in de fik. Vuurballen zo groot als auto's regenden uit de paarse lucht. Als het vuur zich verspreidde over de velden zette ze het op een lopen – probeerde dat althans – terwijl de schuur instortte en de beesten brulden tussen het puin. Soms zag ze ons in de verte staan wuiven naar haar. En iets zeggen. En soms, als de droom lang genoeg duurde, zag ze lichtstralen uit de hemel dalen en genade uitstorten over mijn kinderen, Caleb en mij. Iedereen werd gered behalve zij.

'Nanny Louise maakt zich zorgen om je,' zei ik, wat ik diplomatieker vond dan *Nanny Louise is er doodziek van om 's nachts wakker te schrikken door geschreeuw*. Al onze hulpen woonden in een stel kamers boven de stallen, naast het huis-klaslokaal.

'Het gaat wel,' zei Shannon. 'Het stelt niks voor.' Ze rekte langs me heen om een batterijoplader in het stopcontact te steken. Even stonden we zwijgend naast elkaar in het hoekje van het huis waar we bijna al onze tijd overdag samen doorbrachten.

Je zou op dit moment weleens de meest geliefde keuken van Amerika kunnen hebben. Kun je er iets over vertellen?

'Hemeltje, waar moet ik beginnen?'

Door het kritische cameraoog was de kookruimte perfect rommelig: een halfvolle weckpot met water hier, wat gemorste bloem daar, een paar vergeten bloemstengels op een gehavend ogende snijplank. Het zag eruit als een ruimte waar een moeder werkte, als een keuken in de echte wereld, alleen duidelijk beter dan wat de echte wereld te bieden had. Mensen denken dat ze een opgeruimd huis willen, ze denken dat ze geen rommel willen, terwijl een volmaakt opgeruimd huis in feite zelfmoordverlangens oproept. Een ruimte moet er altijd doorleefd uitzien voor iemand die er zou willen wonen. Als je er even over na-

denkt is dat helemaal vanzelfsprekend, maar de meeste mensen denken nooit echt ergens over na. De meeste mensen zijn achterlijk.

Nog een voordeel van dit deel van de keuken was dat het grensde aan een lange rij ramen, zodat vanaf zonsopgang op elk moment van de dag het licht perfect zacht en helder was. Als ik in die hoek van de keuken stond voelde ik me wel zes jaar jonger en zag ik er ook zo uit. Gods eigen plastische chirurgie, noemde ik dat besmuikt, al zou ik er niet aan denken om zoiets online te zeggen. De Kwaaie Vrouwen zouden me verscheuren.

Heb je ooit iets aan je gezicht laten doen?

Hahaha.

'Mijn god, nee. Ik wil niemand kwetsen die dat wél heeft gedaan, maar ik? Persoonlijk? Zou ik nooit doen.'

Shannon keek nu uitdrukkingsloos naar de ramen, die op deze vroege winterochtenden een doorgang leken te bieden naar een in het zwart gehulde wereld. Ik wist dat ze aan die dromen dacht. Ze had duidelijk geen flauw idee wat ze betekenden. Hoe kon ze zo stom zijn? God probeerde haar duidelijk te bereiken op Zijn meest rechtstreekse manier, Hij stuurde haar rooksignalen en postduiven en schreef haar berichten aan de hemel, en ze zag het allemaal niet. Ze zou waarschijnlijk eerder een afspraak maken met een of andere zogenaamde droomuitlegger dan dat ze ook maar zou overwegen dat haar hersens haar misschien een niet-metaforisch inzicht boden. Het was erg om te zien dat ze geen moment dacht aan een openbaring, maar bepaald verrassend was het niet. Shannons deels op Barnard gevormde brein was een bot instrument, ongelovig en gladgetrokken; het was net zo geschikt voor rechtstreeks contact met God als een paar rubber spatels voor een openhartoperatie.

En waarom wilde de Heer Shannon zo graag bereiken?

Tja, Shannon had zich misdragen.

Shannon keek me aan en we hielden elkaars blik vast. Ik bloosde omdat ik betrapt was toen ik haar met zo'n openlijk afkeurend gezicht had staan aanstaren. 'Overigens,' zei ze, 'vandaag is mijn nieuwe telefoon bezorgd. Nogmaals bedankt dat ik een spoedbestelling kon plaatsen.'

'Geen probleem.' Een van de kinderen had een week eerder Shannons mobiel in een plas laten vallen. En omdat ik zo'n goede werkgever ben, liet ik die meteen vervangen; ik gaf haar de bedrijfspas om een nieuwe te bestellen en maakte er nog een luchtig grapje bij: *Stel je voor dat je hier vastzat zonder toegang tot de echte wereld!*

'Zou je vandaag niet dat paarse schort aandoen?'

'Ah,' lachte ik. 'O jee! *Pregnancy brain*.' Ik had de pest aan die uitdrukking, *pregnancy brain*, maar het was een prima manier om herkenbaar te klinken. Dat schort dat ik droeg was marineblauw. Met die video's presenteerden we een nieuwe kleurlijn voor schorten in onze online winkel ($35,99, honderd procent katoen, gerecycled plastic knopen, *made in Spain*). 'Ik pak hem meteen.'

Toen ik de keuken uit liep kwam Nanny Aimee net binnen met mijn kleuter Junebug. Jessa stond op van tafel nu haar glas leeg was en fladderde achter me aan als een paardenbloempluisje. Ze pakte Junebugs handje in het voorbijgaan, en de meisjes liepen achter me de trap op terwijl beide nanny's ze klaaglijk terugriepen.

'Het is goed, hoor,' riep ik over mijn schouder. 'Ze mogen wel met me mee.'

Het was wel een heel speciaal geschenk van onze Schepper dat we gezegend waren met drie meisjes op een rij. Alle kinderen waren natuurlijk Godsgeschenken, maar *groepjes meisjes*, sieradensetjes van twee en drie, dat was nog iets heel anders. Een meisje was schattig, een jongen was leuk, maar *meisjes, meervoud*, waren vleesgeworden regenboogjesdons. Stralende vreugdebolletjes. Zulke sociale wezentjes; met elk nieuw klein dametje dat

zich bij de kleine damesstam voegde leken ze allemaal een beetje groter te worden, een beetje helderder te stralen. Ze wiegden elkaars poppen. Ze vlochten elkaars haar. Ze frutselden en frummelden aan elkaar met moederlijke obsessie.

De jongens zouden ons onderhouden als we oud en zwak zouden zijn, zei ik graag, maar de meisjes? Die zouden rondom onze rolstoelen dansen en rozenblaadjes op ons graf strooien. Bovendien moet ik toegeven: ze waren makkelijker te trainen. De jongens verzetten zich weleens, ze werden boos of verveelden zich, maar de meisjes niet. Ze konden urenlang zonder klagen acteren, net zoals hun mama.

'Mam.'

Instinctief vertrok ik mijn gezicht, toen schakelde ik weer in de milde stand. 'Ja, schat?' Ik stond voor mijn slaapkamerspiegel het nieuwe schort om te doen, en mijn oudste dochter Clementine stond in de deuropening. Ze was van de zomer twaalf geworden en een paar dagen later abrupt opgehouden met me *Mama* te noemen. Elke keer als ik haar *Mam* hoorde zeggen, huiverde ik. Ik haatte dat woord. Zo'n lelijk geluid, kort en mannelijk, zoveel minder muzikaal dan het alternatief van mijn voorkeur. Toch verzette ik me er niet tegen. Clementine was een prepuber, en dat betekende dat ze me uitdaagde. Het slechtste wat ik kon doen was ertegen ingaan.

Ik zag Clementine in de spiegel de kamer door lopen en naast de meisjes op mijn bed gaan zitten. 'Wat betekent tradwife?'

De naald bleef hangen.

'Van wie heb je dat woord?'

'Hoezo? Is het een lelijk woord?'

'Tradwife,' zei Jessa en ze giechelde. Ze legde haar hoofd in haar nek en zei het nog eens. 'Tráááádwife!'

Het leek haast mogelijk dat Clementine de mechanische klikjes in mijn brein hoorde toen dat sneller dan het licht door alle vijfhonderd mogelijke antwoorden op de vraag schoot. Mijn oudste dochter was net als ik, niet alleen uiterlijk maar ook in

aanleg: ze verborg haar intelligentie als een mes achter haar rug. Nu ze richting vrouw aan het sluipen was, vond ik onze overeenkomsten lichtelijk verontrustend. Alsof ik een kloon van mezelf vanuit de verte langzaam op me af zag lopen: Wat zal er gebeuren als ze bij me is?

Ik besef dat je niet zo over je dochter hoort te denken. Maar het moederschap heeft zijn eigen genezingsproces. Waarmee ik wil zeggen: iedere vrouw die ik ken heeft tegen me gelogen hoe het is om moeder te zijn, voordat ik er zelf een werd.

Als je kinderen ooit influencer zouden worden, zou je dan trots op ze zijn?

'Ik wil alleen maar dat mijn kinderen gelukkig zijn.'

Grote grijns met veel tandvlees.

Ik koos voor onverschilligheid. Het ergste wat je kunt doen is een kind laten merken dat je ergens mee zit. 'Ik weet dat *trad* een afkorting is van traditioneel. Sommige mensen noemen vrouwen als ik een traditionele huisvrouw. Het is duidelijk waarom.'

Met 'sommige mensen' bedoelde ik de Kwaaie Vrouwen. Het waren de Kwaaie Vrouwen die me een tradwife noemden, die *trad* uitspraken alsof het een afkorting was van iets slechts, alsof *traditioneel* voor iemand die bij z'n verstand was, een onfatsoenlijk woord was. Maar het waren die vrouwen die niet bij hun verstand waren, net zomin als ze gelukkig waren of echt geloofden in persoonlijke aansprakelijkheid. In plaats van zich af te vragen waarom ze zoveel van hun kostbare tijd op aarde besteedden aan het neuzen in andermans leven, terwijl ze ook zelf hun maaltijden konden bereiden of zelfs oogcontact maken met hun eigen kinderen; in plaats van zich af te vragen waarom ze zoveel tijd besteedden aan het zwelgen in hun eigen ranzige jaloezie, terwijl ze ook hun eigen leven konden vormgeven tot iets waar ze trots op waren, hadden ze kennelijk veel meer interesse in elke

avond een fles wijn leegdrinken en hun hart over mij te luchten in online chatrooms. Ik neem aan dat die vrouwen alcoholisten zijn, en als je afgaat op het aantal tikfouten in al die berichten van ze, zou ik zeggen dat er sterk bewijs is voor die veronderstelling. Tradwives deelden kennelijk de *laakens* uit door met hun *manetjes getrouwt* te blijven. Tradwives maakten Amerika *kepot* omdat ze zo graag tijd met hun *kits* doorbrachten.

Waarop ik reageerde in een van de zes roterende wegwerpaccounts die ik online gebruikte: Hemeltje, het is toch niet waar!

Voordat die vrouwen me een tradwife noemden hadden ze me al een godsdienstfanaat genoemd, een sekteleider, een broedmachine. Vergeleken met die titels leek tradwife nog mild.

'Ikzelf denk niet dat het slecht is om tradities te eerbiedigen,' zei ik. 'Jij wel?'

De twee kleintjes schudden hun hoofd. *Nee, Mama. We houden van je, Mama.* Maar Clementine keek me alleen maar aan. 'Wil je zeggen dat jij er een bent?'

Opeens had ik het gevoel dat ik voor het gerecht gedaagd werd. 'Clementine, als je me nu eens vertelde wie er zei dat ik een tradwife ben?'

'Niemand,' zei Clementine. Plotseling had ze er genoeg van. 'Ik vroeg gewoon wat. Jemig.'

Ze stond op en ik keek weer naar mijn spiegelbeeld, bezig met de strik van het schort. Ik glimlachte niet meer. 'Vraag Nanny Louise of ze naar het weerbericht wil kijken,' zei ik tegen Clementine. 'Het kon vandaag weleens gaan regenen. De kinderen moeten laarzen aan.'

Clementine gaf geen antwoord en toen ik me ten slotte omdraaide was ze weg.

Nanny's. Het moesten de nanny's geweest zijn. Ze lieten altijd hun telefoon liggen op het aanrecht of op bankleuningen, hoe vaak ik ook had gezegd dat ze dat niet moesten doen. Het was een onmogelijke taak, je kind beschermen tegen de wereld, Jessa en Junebug waren nog zo klein, zo beïnvloedbaar – maar

Clementine? Die was al praktisch een vrouw. Ze was niet te vertrouwen.

Vinden je kinderen het fijn om gefilmd te worden?

'O, dat vinden ze heerlijk.'

Het plan voor deze Content-dag was het bakken van een boule met mijn beroemde zuurdesemstarter, en een kerstvoorstelling op het deeg te maken van kruiden die ik zelf in onze tuin geplukt had. Dat was, sorry voor het grapje, voor mij gesneden koek. Bovendien leidden de feestdagen altijd tot een storm bestellingen in onze online shop (Yesteryear Ranch kersenhouten snijplank, $120, *made in Brazil*, Yesteryear Ranch Franse Zoutmix, $45, *made in France*, Yesteryear Ranch gepatenteerde binnenhuisverf in de tinten Thuis, Pionier en Cowgirl, $80 per vierliterblik, allemaal *made in Americ*a). De boule was niet zozeer de grote attractie als wel het lokkertje: lavendel-kindje Jezus in een rozemarijn-kribbe, drie tijm-wijzen uit het oosten, falalala, en mijn volgers klikten, klikten tot hun online winkelmandjes net zo vol waren als hun hart. Ze smeekten – *altijd smeekten ze* – om meer.

De kruidenboule kostte me vier uur. Die tijd stond ervoor, en Shannon verknipte die tot een versneld filmpje van dertig seconden, waarin mijn vingers over het scherm dartelden en een bonk bleek deeg kneedden en streelden. De tweede helft van de dag was Natuurlijke Maaltijd. Ik zou een traditioneel zondagsrundstuk maken (ik nam me voor als titel op te nemen: *of moet ik zeggen trad zondagsrundstuk?*, en dan een ondeugende knipoog te geven om de Kwaaie Vrouwen op de kast te jagen). Alle ingrediënten kwamen natuurlijk van onze eigen boerderij, behalve het rundvlees zelf dat in feite uit de supermarkt aan de andere kant van de bergpas kwam.

Vroeg in de middag kwamen we er opeens achter dat we geen verse eieren meer hadden, dus besloten we een tochtje naar de kippenren te maken. De hemel en de bergen voerden een fraaie